

γάμου. Λέγεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχιζόντων νὰ φιλονικοῦν) Χουλιάρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναμίγω 1 β καὶ ἀναπήζω 1.

2) Ὑπενθυμίζω τι Ἡπ. (Ζαγόρ.): Μὴ μ' εἴ ἀναπομπιάς! Συνών. ἀναγορεύω 2, ἀναγορίζω. 3) Ὑπενθυμίζω γενομένην ὑπ' ἐμοῦ εὐεργεσίαν εἰς τὸν εὐεργετηθέντα συνήθως πρὸς ὀνειδισμόν ἢ μετὰ τινος δυσανασχετήσεως Ἡπ. (Ζαγόρ.): Μόδουκας μὲν φουρὰ μὲν λίρα καὶ κάθε μέρα μ' ἀναπομπιάς. || Ἄσμ.

Παίρνου εἴ ἀλεύρι δανεικὸ καὶ ἀναπομπιασμένον. Συνών. ἀναγογγύζω 1.

ἀναπόπιασι ἢ, Ἡπ. ἀναπόπιασ' Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναποπιάνω.

Ὑπόμνησις τῆς πρὸς τινὰ γενομένης εὐεργεσίας.

***ἀναπορειάζω**, ἀναπορεάζω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ ρ. *πορειάζω < πορειά.

Ἐπισκευάζω φράκτιν ἀγροτικοῦ κτήματος κλείων τοὺς ἀνοιχθέντας πόρους, τὰ περάσματα.

***ἀναπόρειασμα** τό, ἀναπόρκαμαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναπορειάζω.

Ἐμφραξίς δι' ἐπισκευῆς τῶν εἰς φράκτιν ἀγροτικοῦ κτήματος σχηματισθέντων πόρων.

ἀναπόταμα ἐπίρρ. Λεξ. Αἰν. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ οὐσ. ποτάμι.

Ἀντιθέτως πρὸς τὸ ρεῦμα ποταμοῦ ἐνθ' ἀν.: Προχωρῶντας ἀναπόταμα φτάσαμε εἰς τὴν πηγὴν Λεξ. Δημητρ. || Φρ. Τὸ θέλει τὸ νερὸ ἀναπόταμα (ἐπὶ δυστροπῶν) αὐτόθι.

ἀναποταμία ἢ, Πόντ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ οὐσ. ποταμία.

Τὰ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ μέρη: Ἐδέβεν εἰς σὴν ἀναποταμίαν.

ἀναπουλιά ἢ, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀνά-, δι' ὃ ἰδ. ἀ- 1 δ, καὶ τοῦ ρ. πούλω.

Στασιμότης, ἀπραξία εἰς τὸ ἐμπόριον: Ἐχομε ἀναπουλιά. Συνών. κεσάτι.

ἀναπούνταρο τό, Σκῦρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ οὐσ. πουντάρει.

Τὸ πρᾶνές μέρος λόφου, κλιτύς: Τὸ δ' ἀ' εἰς τ' ἀναπούνταρο ἔτανε ἕνας κότ'νας τοαὶ τὲ δόλιασα (ἐκεῖδ' εἰς τὸ ἀν. ἦτο μία ἀγριελαία καὶ τὴν μπόλιασα).

***ἀναπουπουλίζω**, ἀνιπουπ'λίζω Ἰμβρ. Σαμοθρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ ρ. *πουπ'λίζω ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ οὐσ. πούπουλο. Τὸ ἀνιπουπ'λίζω ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀνεπουπουλίζω.

1) Ἀποκτῶ πτίλα, ἐπὶ τῶν ὀρνιθοειδῶν ἐνθ' ἀν.: Ἡ π'λλάδα ἀνιπουπούλ'σι Σαμοθρ. 2) Ἀνακτῶ τὰς σωματικές μου δυνάμεις, ἀναρρωννύω, ἀναζωογονοῦμαι, ἐπὶ ἀνθρώπου Ἰμβρ.: Γιὰ πιθαμὸ ἦδ'αν καὶ γάληα γάληα ἀνιπουπούλ'σι Ἰμβρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναπιάνω 12. 3)

Ἀναλαμβάνω οἰκονομικῶς Σαμοθρ.: Γιᾶδου φτουχὸς καὶ λίγου λίγου ἀνιπουπούλ'σι Ἰμβρ. Συνών. ἀναλαβαίνω 3, ἀναπιάνω 11, ἀναπληρίζω Β 1, πιάνομαι (ἰδ. πιάνω), προσκάνω.

ἀναποφάσιτος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀναποφάσιστε Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ἀποφασιστός < ἀποφασίζω.

1) Ὁ διστάζων, ὁ ἀμφιρρέπων εἰς τὰς ἀποφάσεις του, ὁ μὴ λαμβάνων ὀριστικὴν ἀπόφασιν λόγ. σύνηθ.: Ἀνθρω-

πος ἀναποφάσιτος. Γυναῖκα ἀναποφάσιστη. 2) Ὁ περὶ οὗ δὲν ἐλήφθη ἀπόφασις Λεξ. Δημητρ.: Ἐχομε τὸ γάμο ἀναποφάσιτο.

ἀναπυτερόν τό, Χίος ἀναπυτερό Χίος

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ οὐσ. πυτερόν = δοχεῖον ὅπου φυλάττεται ἡ πνυτιά.

Δοχεῖον ξύλινον ἢ πήλινον, εἰς τὸ ὅποιον φυλάττεται τὸ προζύμι (εἰς τὴν σημασιολογικὴν χρῆσιν συνετέλεσαν αἱ λέξεις ἀνάπημα, ἀναπιάνω καὶ ἀνάπιασμα, ἐν αἷς γίνεται λόγος περὶ τοῦ προζυμιοῦ). Συνών. *ἀναπιασματερό.

ἀνάραια ἢ, Ἰων. (Κρήν.) Κάσ. Κύπρ. Κῶς Πόντ. (Κερασ. Οἶν. κ. ἀ.) Χίος ἄναρα Ἰων. (Κρήν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ οὐσ. ἄρα. Ἡ λ. καὶ ἐν Πεντατεύχ. (ἐκδ. Hesselting) Γένεσ. 24,41 «τότε νὰ καθεριστῇς ἀπὸ τὴν ἀνάραια μου».

Ἀρά, συνήθως ἐν συνεκφορᾷ μετὰ τοῦ κατάραι ἐνθ' ἀν.: Ποῦ νὰ ᾄχης ἀνάραι καὶ κατάραι! Χίος Ἀφίνω ἀνάραι καὶ κατάραι εἰς τὰ παιδιὰ μου - εἰς τοὺς ἀδελφούς μου αὐτόθι. Τὴν ἀνάραι νὰ ἔγης! Κερασ. Ἀνάραι κατάραι δίγω σε! Οἶν. Ἐγὼ καὶ εἴ ἀδέρφια μου ἔχομεν ἀνάραι καὶ κατάραι ἀπὸ τὸν πατέρα μας καὶ ὅταν ἔβγωμεν ἀφ' τὸν πύργον δὲν μποροῦμεν νὰ βγοῦμεν σὰν ἄνθρωποι παρὰ σὰν ἀστοὶ (ἐκ παραμυθ.) Χίος || Φρ. Ἀνάραι κατάραι! ἢ ἄναρα κάταρα! (οὐδέποτε! Ἡ φρ. συμπληροῦνται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων δι' ὑποθετικῆς προτάσεως μετὰ τοῦ καί, οἶον: ἀνάραι κατάραι καὶ ἂν μεθύσω περὶ!) Κρήν. Στραβάραι μου τῶς ἀνάραι μου, κακὸν ποῦ μᾶς ἐγίνην! (ἐπιφωνηματικῶς ἐπὶ ἀτυχήματός τινος) Κύπρ. || Ἄσμ.

Ἐπῆρα δους κ' ἐθάνα δους τοὺς δύο σ' ἕνα μνήμα

κ' ἦβγεν ἡ νέα λεμονεὰ καὶ ὁ νέος κυπαρίσσι

κ' ἠγράφανε τὰ φύλλα τους «ἀνάραι» καὶ «κατάραι»

Κάσ.

Κατάραι νὰ ᾄχουν οἱ γονεὶ καὶ ἀνάραι οἱ παπᾶες, σὰν ἀγαπᾷ ὁ νεὸς τὴ νεὰ καὶ εἰς δού τὴνε δίνουν αὐτόθι.

Ἐμὲν ἡ μάννα μ' εἶπε με ἀνάραι καὶ κατάραι

Πόντ. Συνών. ἄρα, κατάραι.

ἀνάραια ἐπίρρ. σύνηθ. ἀνάρκα Κύπρ. ἀνάρτζα Κάλυμν. ἄναραν Πόντ. (Κρώμν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάραιος. Τοῦ τύπ. ἄναραν Πόντ. τὸ μὲν α ἐκ τοῦ ἄ παρὰ τὸ αἶα, καθὼς καὶ δαλύζω ἐκ τοῦ δαλύζω < διαλύζω, δατάχκομαι ἐκ τοῦ δατάχκομαι < διατάττομαι κττ. αὐτόθι, τὸ δὲ τελικὸν ν κατ' ἄλλα ἐπίρρ. λήγοντα εἰς ν.

1) Κατ' ἀραιὰ διαστήματα, κατὰ διαλείμματα, πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας (α) Τοπικῶς σύνηθ.: Σπέρνω τὸ σιτάρι ἀνάραι Χίος Ἀνάραια τὸ σκόρδο καὶ πυκνὸ τὸ σ'τάρι Ἡπ. Ἀνάραια ἤβαλες τοῖς λεμονεῖς Ἀνδρ. Σέρνει ἀνάραια ἀνάραια τὸ χορὸ (ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου τοῦ χοροῦ, ὅταν δι' ἐπιδεξίων κινήσεων ἀφίσταται τοῦ ἀμέσως ἐπομένου) Πελοπν. (Λακων.) || Γνωμ. Ἀνάραια ἀνάραια τὰ σκόρδα νὰ χουδρύνιν Λέσβ.

Ὁ κοῦκκος θέλει συντροφιά καὶ ὁ ρέβιθος ἀνάραια (τὰ κουκκιά πρέπει νὰ φυτεύωνται πυκνὰ καὶ τὰ ρεβίθια ἀραιὰ) Χίος

Βαθὰ βαθὰ ξελίσγωνε καὶ ἀνάραια ἀνάραια σπέρνε Κάμπ. || Ἄσμ.

Σπυρὶ πιπέρειν ἔσπερα εἰς τῆς Διμαντιῶς εἰς ἀχείλη

καὶ ἀνάραια ἀνάραια τό σπερα νὰ μὴ πυκνοφυτρώσῃ

